

Statens Kunstfonds
Projektstøtteudvalg for Scenekunst

EVALUERING AF EGNSTEATRE I DANMARK

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg

Viborg Kommune

Pernille Plantener Holst og Rikke Juellund

Juni 2019

INDHOLD

1. Indledning	3
2. Resumé af konklusioner og anbefalinger	4
3. Rammer og tal	6
3.1. Organisation og fysiske rammer	6
3.2. Økonomi.....	7
3.3. Vurdering af rammer og tal.....	8
4. Kunstnerisk aktivitet	11
4.1. Egnsteatrets profil og kunstneriske aktiviteter	11
4.2. Evaluering af konkret kunstnerisk produktion	13
4.3. Vurdering af den kunstneriske aktivitet	14
5. Forankring og synlighed	16
5.1. Lokal forankring og samarbejde	16
5.2. Kommunikation og synlighed	16
5.3. Vurdering af forankring og synlighed	17
6. Metode - dataindsamling	18
Bilag	19
Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2017	19
Bilag 2: Egnsteatres omsætning - 2017, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter	20

1. INDLEDNING

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst har ønsket en uvildig evaluering af egnsteatret Carte Blanche - Egnsteater i Viborg i forbindelse med teatrets nuværende aftaleperiode (2017-20). Til det formål har udvalget indgået aftale med Pernille Plantener Holst og Rikke Juellund (evaluatorer), som har gennemført evalueringen i perioden februar 2018 – april 2019.

Carte Blanche blev startet i år 2000 af teatrets kunstneriske leder Sara Topsøe-Jensen og har siden 2004 været Viborgs professionelle egnsteater.

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg er lokalt forankret teater med et nationalt og internationalt samarbejdsfokus. Teatret arbejder først og fremmest med publikumsinddragende formater og er optaget af at udvikle og skabe tværfaglige og tværinstitutionelle samarbejder og arbejder med et udvidet scenekunstabegreb

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg er organiseret som selvejende institution, der drives med driftstilskud dels fra Viborg Kommune (2,15 millioner i 2017) samt et særligt statstilskud med udgangspunkt i amtsbevillingen fra 2006 (1,48 millioner i 2017).

Formål med evalueringen :

1. Medvirke til udvikling af teatrets faglige og kunstneriske niveau gennem dialog med aftaleparterne
2. Sikre at de statslige tilskud til teatret og refusion af kommunens udgift hertil bliver anvendt i tråd med det generelle kunstneriske og faglige niveau for egnsteatre
3. At bidrage til kortlægning af status på egnsteaterområdet

Evalueringen er baseret på både kvalitative og kvantitative data og vurderer hhv.:

1. Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs fysiske, organisatoriske og økonomiske forhold
2. Kunstnerisk aktivitet og kvalitet
3. Lokal forankring og synlighed.

Evaluatorenes dataindsamling har bestået af hhv. desk research, besøg på teatret og overværelse af forestillingerne.

Herudover har evaluatorerne gennemført interviews med teaterledere og repræsentanter for bestyrelsen, samt kommunens kulturledelse og afholdt et afsluttende fælles dialogmøde med parterne.

Data til vurdering af de økonomiske og organisatoriske forhold er indsamlet af Slots- og Kulturstyrelsen.

Pernille Plantener Holst og Rikke Juellund,

Juni 2019

2. RESUMÉ AF KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Konklusioner

Det er evaluatorernes vurdering:

- at Carte Blanche - Egnsteater i Viborg lever op til egnsteateraftalen og bekendtgørelsen.
- at teatret har et meget højt kunstnerisk niveau. Den kunstneriske aktivitet hænger desuden nøje sammen med den ambitiøse vision.
- at der i en periode har været svigtende forbindelse mellem teatret og kommunens kulturpolitiske ledelse. Konsekvensen af det har desværre været manglende gensidig forståelse, voksende gensidig mistillid og utrygge rammer for teatrets arbejde.
- at teatret har lagt mange ressourcer i forsøg på at finde måder at tilpasse sit virke til de forandrede politiske rammer og på at genskabe den forsvundne gensidige forståelse med den kommunale partner.
- at teatret har valgt en skrøbelig forretningsmodel, hvor økonomien i meget høj grad er baseret på ekstern funding frem for lokal forankring, fx gennem billetsalg
- at teatrets kommunikation med lokalområdet kun i begrænset grad har formået at få skabt forbindelse til og relevans for et bredere lokalt publikum.

Efterspil

Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs kunstneriske leder Sara Topsøe-Jensen har efter evalueringens afslutning i april 2019 meddelt at Carte Blanche har valgt ikke at ville fortsætte samarbejdet med Viborg kommune efter udløb af nuværende egnsteateraftale 31/12-2020.

Denne meddelelse sætter naturligvis indeværende rapport i et særligt skær, og sætter en stopper for evalueringens indlejrede udviklingsproces.

Evaluatorerne har valgt at udelade specifikke anbefalinger til teatret, da Carte Blanche som egnsteater i Viborg ikke fortsætter.

SWOT

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none">◆ Stor kunstnerisk integritet◆ Højt kunstnerisk ambitionsniveau◆ Højt æstetisk niveau◆ Ekspertise på eget kunstnerisk felt◆ Nationalt fagligt anerkendt teater <ul style="list-style-type: none">• Lille, fast organisation der giver mulighed for fleksibilitet• Erfaren, kompetent og engageret ledelse• Stabil økonomisk styring• Evner at få meget ud af de begrænsede ressourcer <ul style="list-style-type: none">● At teatret samarbejder med kommunens uddannelses- og kulturinstitutioner● Teatrets internationale udsyn og netværk● At kommunen er engageret i teatrets rolle og relevans for borgerne	<ul style="list-style-type: none">◆ Værker / oplevelser der af teatret opfattes som lettilgængelige kan komme til at fremstå svært tilgængelige / ikke-inkluderende◆ En del værker kan opfattes som om de ligger på grænsen til scenekunst / teater <ul style="list-style-type: none">• Forretningsmodellen er i høj grad baseret på offentlige tilskud, ikke egenindtægt• Lille organisation som kræver at medarbejderne har flere kompetencer• Forbindelse mellem teatret og kulturpolitikere er udfordret• Det er uklart for teatret hvad kommunens succes-kriterier er <ul style="list-style-type: none">● Teatret får ikke kommunikeret deres virke tydeligt● Dårlig udnyttelse af publikumsefterspørgsel (mange udsolgte forestillinger)● Ikke lettilgængelig hjemmeside

MULIGHEDER	TRUSLER
<ul style="list-style-type: none">◆ Udnyttet potentiale i lokale fortællinger <ul style="list-style-type: none">● Udnyttet potentiale i beliggenheden i et område med mange studerende og andre kulturtilbud● Udnyttet potentiale i rådighed over egen sal● Udnyttet potentiale i egen foyer med mulighed for tydeligere vindue udadtil	<ul style="list-style-type: none">◆ Forandrede politiske ønsker <ul style="list-style-type: none">• Bevilling, der uden statens særlige tilskud, vil være under minimumssats for egnsteatre• Kommunens økonomi under pres● At kommunen oplever at teatret mangler relevans for kommunens borgere● At kommunen ikke værdsætter teatrets nationale og internationale arbejde i samme grad som teatret selv

Anvendt som udgangspunkt for dialog med teaterleder, bestyrelsesformand og kommunens kulturledelse under de givne overskrifter:

- ◆ Vedrørende "Kunstnerisk aktivitet", se mere i afsnit 4
- Vedrørende "Organisation, rammer og tal", se mere i afsnit 3
- Vedrørende "Forankring og synlighed", se mere i afsnit 5

3. RAMMER OG TAL

3.1. Organisation og fysiske rammer

Carte Blanche har haft status som egnsteater siden 2004 og drives med driftstilskud fra Viborg Kommune samt et særligt statsligt driftstilskud (de tidligere amtsmidler). Den nuværende egnsteateraftale udløber med udgangen af 2020.

Fysiske rammer

Egnsteatret Carte Blanche er beliggende i det tidligere kaserneområde tæt på Viborg centrum. Her råder teatret over en scene på 11,5 x 22,5 meter, foyer, prøvesal ca. 50 kvm., værksted, stoflager, systue, lagerlokale på 200 kvm., administrationslokaler mv. I perioder, hvor Carte Blanche ikke selv har brug for salen, lånes den ud til Kulturskolen.

Teatret har haft et ønske om at få nye fysiske rammer sammen med Viborg Kunsthall, ved at blive del af en kommunal kulturel satsning i Domkirke kvarteret i Viborgs historiske midtby. Dette ønske blev dog i løbet af 2018 endegyldigt skrinlagt, da kommunen valgte at prioritere anderledes.

Personale

Sara Topsøe-Jensen er teatrets kunstneriske leder og Thorkild Andreasen varetager den administrative ledelse. Teatret øvrige faste personale består af fire personer som hhv. udfører funktioner omkring PR, design og kostumer, teknik mv. Teatret har for nærværende tilknyttet en fast "huskunstner" / residerende kunstner. Derudover ansætter teatret øvrigt kunstnerisk personale til konkrete scenekunstproduktioner.

- Kunstnerisk leder Sara Topsøe-Jensen
- Administrativ leder Thorkild Andreasen
- PR-medarbejder Christina Blangstrup Dahl
- Designer og kostumier Betina Herløv Møller
- Teatertekniker Karsten Nisbeth
- "Huskunstner"/residerende Sarah John

Institutionsform og vedtægter

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg er organiseret som en selvejende institution. Ifølge vedtægterne har institutionen til formål at drive teater og medvirke til skærpelse af den kulturelle profil i kommunen, inspirere det kulturelle vækstlag til øget kvalitet og samarbejde med hovedfokus på børnekulturelle aspekter.

Egnsteateraftale

Ifølge den gældende egnsteateraftale skal teatret have fokus på det smalle og eksperimenterende, skabe scenekunstneriske aktiviteter med børn og unge, samarbejde med andre kunst- og kulturaktører, arrangere gæstespil, drive turnevirksomhed nationalt og internationalt mv.

*"Teatret skal manifestere sig som en udadvendt og dynamisk kulturinstitution, der blandt andet tager afsæt i kommunens særlige interesse for udviklingen af det børnekulturelle felt, og som kan agere som samarbejdspartner med kommunens øvrige kulturinstitutioner. Teatret skal med sine eksperimenterende aktiviteter medvirke til at skabe nyt erfaringsmateriale og udvikle nye metoder i arbejdet med kultur og formidling - gerne i samarbejde med andre aktører."*¹

¹ fra Egnsteateraftalen 2017-2020

Bestyrelse

Bestyrelsen består i følge vedtægten af syv medlemmer: et medlem valgt af Viborg Byråds midte, et medlem fra det lokale Kulturmiljø udpeget af Kulturudvalget, et medlem udpeget af Viborg Kommunes kulturlederforum, tre medlemmer udpeget af den til enhver tid siddende bestyrelse blandt personer med kunstfaglig, børnekulturel, juridisk eller erhvervsmæssig indsigt efter indstilling fra den kunstneriske leder og en medarbejderrepræsentant.

- Peter Wulff, Ejendomsmægler og valuar, Wulff & Partnere (Formand, udpeget af Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs bestyrelse efter indstilling fra Sara Topsøe-Jensen)
- Astrid Moth-Poulsen, Partner og konsulent, Urban Goods (Næstformand, udpeget af Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs bestyrelse efter indstilling fra Sara Topsøe-Jensen)
- Niels Dueholm, Viceformand, (udpeget af Viborg Byråds midte)
- Anders Kristensen, Mangfoldighedskonsulent, Region Midt, (Udpeget af Viborg Byråds Kulturudvalg som repræsentant for det lokale kulturmiljø)
- Lene Øster, Chefkonsulent i Kulturforvaltningen i Aarhus Kommune (Udpeget af Carte Blanches bestyrelse efter indstilling fra Sara Topsøe-Jensen)
- Anne-Mette Villumsen, Museumsleder, Skovgaard Museet (Udpeget af Viborg Kommunes Kulturlederforum)
- Christina Blangstrup Dahl, PR-medarbejder, Carte Blanche (Medarbejderrepræsentant)

3.2. Økonomi

Omsætning:

I 2014 havde Carte Blanche - Egnsteater i Viborg en samlet omsætning på ca. 4,2 mio. kr., i 2015 ca. 4,5 mio. kr., i 2016 4,2 mio. kr. og i 2017 5,6 mio. kr. (se tabel 1).

Driftstilskud:

Teatrets driftstilskud fra Viborg Kommune udgjorde ca. 2,0 mio. kr. i 2014 og 2015 stigende til 2,1 mio. kr. i 2016 og 2017. Teatret modtager endvidere knap 1,5 mio. kr. årligt i særligt statsligt driftstilskud (de tidligere amtsmidler). Det samlede offentlige driftstilskud udgjorde i den fireårige periode hhv. 84%, 79%, 84% og 65%. Staten har hvert år ydet en refusion til kommunen af det kommunale driftstilskud til teatret. I 2017 udgjorde den statslige refusion til kommunen 36,3 %.

Egenindtægt:

Egnsteatrets egenindtægter (salg af forestillinger, tilskud fra fonde/puljer mv.) udgjorde i 2014 ca. 0,7 mio. kr., eller 16 % af den samlede omsætning, mens den i 2015 og 2016 udgjorde hhv. 21 % og 16 %, og i 2017 35%.

Carte Blanche anvendte i sæsonerne, 16/17, 17/18 og 18/19 "Betal, hvad du vil"-konceptet for deres billetpriser. I sæson 17/18 var billetindtægterne gennem "Betal, hvad du vil" på 34.951,- og i følge teatret både en publikumsmæssig og økonomisk succes forstået på den måde, at modellen vurderes at have bidraget til et øget antal publikummer og samlet billetindtægt. Det var dog ikke velset i det kommunale bagland, at teatret på egen hånd valgte at eksperimentere med billetpriserne uden forudgående orientering/drøftelse med kommunen. Konceptet er nu blevet skrinlagt. Dette er ikke sket på grund af reaktionen fra kommunen eller fordi den ikke fungerede, men fordi den gav administrative udfordringer, blandt andet med afrapportering.

Tabel 1: Omsætningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2014		2015		2016		2017	
	kr.	%	kr.	%	kr.	%	kr.	%
Indtægter i alt (excl. driftstilskud)	693.700	16 %	951.267	21 %	668.876	16 %	1.946.734	35 %
Salg af forestillinger	53.796	8 %	36.500	4 %	75.000	11 %	40.165	2 %
Entreindtægter	55.434	8 %	23.255	2 %	19.588	3 %	34.951	2 %
Indtægt på øvrige aktiviteter	96.760	14 %	180.485	19 %	195.294	29 %	754.210	39 %
Statslige tilskud (excl. driftstilskud)	330.950	48 %	245.000	26 %	378.994	57 %	200.000	10 %
Kommunale tilskud (excl. driftstilskud)	45.000	6 %	416.027	44 %	0	0 %	17.908	1 %
Fonde, puljer og sponsorer	111.760	16 %	50.000	5 %	0	0 %	899.500	46 %
Offentlige driftstilskud i alt	3.550.102	84 %	3.527.681	79 %	3.576.833	84 %	3.627.165	65 %
Kommunalt driftstilskud (if. egnsteateraftale)	2.000.000	56 %	2.048.000	58 %	2.097.152	59 %	2.147.484	59 %
Særligt statsligt tilskud	1.550.102	44 %	1.479.681	42 %	1.479.681	41 %	1.479.681	41 %
Omsætning i alt	4.243.802		4.478.948		4.245.709		5.573.899	

Tabel 2: Omkostningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2014		2015		2016		2017	
	kr.	%	kr.	%	kr.	%	kr.	%
Husleje/lokaleomkostninger	443.211	10 %	477.761	11 %	434.501	10 %	434.501	8 %
Produktion	526.408	12 %	481.867	11 %	1.051.769	25 %	2.386.054	44 %
Turnéomkostninger	15.296	0 %	207.493	5 %	45.029	1 %	12.190	0 %
Løn (faste og eksterne)	2.551.626	60 %	2.836.057	63 %	2.046.930	49 %	1.870.981	35 %
Øvrige omkostninger	746.880	17 %	475.770	11 %	618.881	15 %	706.889	13 %
Omkostninger i alt	4.283.421		4.478.948		4.197.110		5.410.615	
Resultat	-39.619		-163.852		48.599		163.284	

3.3. Vurdering af rammer og tal

Carte Blanche - egnsteater i Viborg er en kunstnerisk ledet institution, som er baseret på et frugtbart møde mellem Viborg kommunes daværende kulturpolitik og Sara Topsøe-Jensens kunstneriske virke i teatret Carte Blanche.

Den kunstneriske linie gennemsyrrer den lille organisation og lægger en tydelig og velformuleret ramme for teatrets organisering og drift, som gennem årene er blevet velkonsolideret i sit virke med få faste medarbejdere og samarbejdstråde i mange forskellige retninger.

Teatret har desuden i en årrække været en betydelig national aktør i udviklingen af scenekunsten, blandt andet med sit kunstneriske bidrag til Århus Kulturby-året 2017 og ved ledelsens engagement i nationale organisationer hhv. Teatrenes Interesse Organisation og Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for scenekunst. Dette har uden tvivl styrket Viborgs placering på det kulturelle landkort.

Gode fysiske rammer

Det er evaluatorernes vurdering at Carte Blanche - Egnsteater i Viborg har gode fysiske rammer. Beliggenheden er ikke helt central i byen, men central i forhold til uddannelsesinstitutioner, blandt andet animationsskolen. Teatrets teatersal bliver dog ikke så ofte brugt til opførelser af forestillinger, hvilket bl.a. skyldes at den ikke passer til teatrets vision om *"at udvide det nuværende scenekunstabegreb (...) på arenaer uden for teatersalen"*².

² fra teatrets vision og mission <https://www.cblanche.dk/wp-content/uploads/2016/03/vision-og-mission-for-Carte-Blanche-2016.pdf>

Teatrets ønske om nye rammer i samarbejde med Viborg Kunsthall ser vi som et udtryk for viljen til til stadighed at søge nye og uprøvede veje i ønsket om at skabe de allerbedste rammer for teatrets unikke kunstneriske linje, samt et forsøg på at komme til at spille en mere nærværende rolle i forhold til byens borgere.

Lille kommunalt driftstilskud

Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs samlede driftstilskud er i den lave ende af skalaen sammenlignet med landets øvrige egnsteatre. En stor del af teatrets driftstilskud kommer direkte fra staten, som "særligt driftstilskud, baseret på amtsbevillingen 2006". Viborg Kommunes udgift er langt under hvad andre kommuner investerer i deres egnsteatre og under Egnsteaterbekendtgørelsens minimumsgrænse for driftstilskud. Evaluatorene henleder opmærksomheden på at teatrets status som egnsteater således er afhængig af en tilskudsordning, der har rod i historikken omkring kommunesammenlægningen (i 2008) og kan blive udsat for væsentlige forandringer.

Egenindtægt fra eksternt financerede projekter og funding

Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs forestillingsformat henvender sig enten til et meget lille antal eller et ikke-betalende publikum, hvilket betyder at de enkelte opførelser ikke er økonomisk rentable i sig selv. Dette nævnes af teatret som én (af flere) årsager til ikke at lave flere opførelser til trods for kunstnerisk succes og udsolgte huse. Teatret har således en meget lav indtægt ved billetsalg. Teatrets egenindtægt fremkommer først og fremmest ved eksternt financerede projekter og funding. I 2017 har de eksempelvis vist evnen til at imødekomme en efterspørgsel på scenekunstneriske events af høj kvalitet fra Kulturby Århus.

Evaluatorene vurderer at der i denne valgte forretningsmodel ligger en skrøbelighed, idet teatret således økonomisk er stærkt afhængigt af tilskudsgivere, der i dette tilfælde primært er fundet udenfor lokalområdet.

Ledelsesstruktur

Ifølge teatrets vedtægt skal et af bestyrelsesmedlemmerne udpeges af Viborg Byråds midte. Frem til udgangen af 2017 var det Viborg Kommunes kulturudvalgsformand, der havde denne plads og tilmed var egnsteatrets bestyrelsesformand. Det blev ændret efter kommunalvalget 2017, hvorefter byrådet udpegede et byrådsmedlem, der endog ikke længere var et medlem af byrådets kulturudvalg. Hermed blev forbindelsen mellem teater og kommunens kulturpolitiske ledelse kraftigt svækket. Til gengæld har det været bestyrelsens praksis, at kommunens kulturchef har siddet med til teatrets bestyrelsesmøder, som tilsynsførende.

Det er evaluatorernes vurdering, at svækkelsen af kommunens politiske kulturledelses placering i teatrets bestyrelse har været fatal, og at praksissen med at lade bestyrelsesmøderne være under tilsyn af en kommunal embedsmand uden reelt bestyrelsesansvar er uhensigtsmæssig.

Det er desuden en potentiel svaghed for egnsteatret i Viborg at teatrets virke i så høj grad hviler på en enkelt person, som desuden organisatorisk har en position som næsten gør hende enerådende.

Sara Topsøe-Jensen har, som kunstnerisk leder, helt efter lovgivningen, suveræn råderet over teatrets kunstneriske valg, hvilket er en forudsætning for at sikre den frihed der skal til, for give kunsten de bedste rammer til at udfolde sig. I egnsteatret har hun, som teaterleder, meget stor vægt i ledelse af driften og derudover også indstillingsret til over halvdelen af bestyrelsen, når man medregner

medarbejderrepræsentanten som jo vælges blandt hendes ansatte. Hvor den suveræne position er sund i kunstnerisk sammenhæng er den dog, efter evaluatorenes opfattelse, problematisk i en organisatorisk sammenhæng, hvor der skal navigeres imellem mange forskellige hensyn og interesser.

Særlig når organisationen presses er der brug for en stærk og handlekraftig bestyrelse, der både kan beskytte den kunstneriske ledelse, men også samtidig kan tage vare på organisatoriske og kommunikative udfordringer.

Evaluaterne anbefaler, at organisationen finder en måde at indrette sig på, hvor der indlægges en klarere skelnen mellem kunstneren Sara Topsøe-Jensen og teaterlederen Sara Topsøe-Jensen.

Ny kommunal kulturpolitisk ramme

Det er evaluatorernes vurdering at teatret arbejder omhyggeligt og målrettet på at opfylde strategi og mål i gældende egnsteateraftale.

En drejning i den kommunalpolitiske ramme har dog betydet, at der er kommet uoverensstemmelse mellem den gældende egnsteateraftales definerede strategi og nye kulturpolitiske ønsker i Viborg kommune. Denne uklarhed har skabt utryghed i teatrets ledelse, som har oplevet at de løb efter mange bolde uden at opnå anerkendelse for deres store arbejde.

Det er evaluatorernes vurdering, at teatret har lagt mange ressourcer i forsøg på at finde måder at tilpasse sit virke til disse forandrede rammer og genskabe den forsvundne gensidige forståelse med den kommunale partner. Dette arbejde har dog i sidste ende ikke kunne løse det fundamentale værdimæssige modsætningsforhold.

4. KUNSTNERISK AKTIVITET

4.1. Egnsteatrets profil og kunstneriske aktiviteter

I Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs visions- og missionsdokument fra 2016 formuleres den kunstneriske mission:

- *At fornemme og afdække mønstre i fænomener omkring os, og udtrykke disse æstetisk*
- *At være et demokratisk og samfundsrelevant redskab, gennem:*
- *At facilitere kollektive undersøgelser af eksistentielle spørgsmål sammen med publikum via en poetisk, æstetisk og nysgerrig tilgang*
- *At udvide det nuværende scenekunstabegreb, herunder samarbejder med andre kultur- og vidensaktører, på arenaer uden for teatersalen, og gennem nedbrydelse af skellet mellem professionelle aktører og almindelige borgere i den kunstneriske undersøgelse*
- *At henvende sig til både børn og voksne gennem kunsten. Både voksne og børn er nysgerrige, oplevende og sansende væsener, som fortjener at blive taget seriøst – og møde hinanden gennem kunsten.*
- *At skabe forbindelse mellem publikums personlige Her og Nu og den størst mulige kontekst; Tid og Rum gennem en æstetisk og til tider abstrakt tilgang*
- *At arbejde med og udvikle interaktive scenekunstformer, hvor publikum er helt centrale deltagende medaktører og dialogpartnere*
- *At nedbryde skellet mellem producent og konsument og ændre relationen mellem spiller og publikum*
- *At skabe rum til en konstant dialog mellem værk og medskabere”*

Desuden har teatret en samarbejdsmission:

“Samarbejdet med andre er fundamentet i Carte Blanches arbejde. Samarbejder er et kunstnerisk værktøj for Carte Blanche, som bliver rykket og udfordret, samt et kulturelt udviklingsværktøj, hvor andre bliver rykket og udfordret af Carte Blanches kunstneriske, tværestetiske og eksistentielle tilgang.”

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg ser den kunstneriske oplevelse som en begivenhed, et møde - mere end som et værk. Teatrets kunstneriske hovedfokus er at producere publikumsinddragende formater i krydsfeltet mellem installation og performance. Scenekunstoplevelser hvor publikum deltager aktivt, hvor alle sanser inddrages og hvor det æstetiske spiller en central rolle. Carte Blanche - Egnsteater i Viborg benævner genren som "sensorisk", og teatret har et samarbejde med grundlæggeren af det sensoriske teater, Enrique Vargas fra Spanien.

Performerne er ofte "værter for et rum". Teatrets kunstneriske leder udtrykker det blandt andet sådan her: "Du er der som performer, men når publikum går kan de ikke huske DIG som performer, men det der skete."

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg arbejder dog også med iscenesættelser i traditionel forstand, hvor publikum er adskilt fra performerne og hvor værket er et dramaturgisk lineært forløb på en scene. Disse produktioner udvikles som regel i co-produktioner med andre scenekunstnere og ofte med den kunstneriske leder som iscenesætter og/eller scenograf.

For de yngste præsenteres en årlig juleoplevelse Englestue, der i hverdage henvender sig til de 5 – 8-årige. "En anderledes, aktiverende og kreativ julestue, hvor Carte Blanche - Egnsteater i Viborg byder engle og julefred velkommen - i år med temaet bier og fugle." Iscenesat af eksterne kunstnere. Derudover laver teatret kunstneriske eller tværfaglige undersøgelser (workshops, seminarer, dialoger) med partnere med andre (kunstneriske) fagligheder.

Tabel 3: Antal produktioner, forestillinger og publikummer

Produktioner		Forestillinger		Publikummer	
Produktion 2014	(titel)	Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	<i>rEVOLUTION</i>	45	0	1521	0
	<i>Time woke up in Darkness</i>	7	6	694	378
	<i>Englestue</i>	28	0	584	0
	<i>sønæs</i>	12	0	3835	0
Total – 2014		92	6	6634	378
Produktion 2015		Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	<i>Englestue</i>	28	0	678	0
	<i>The Lab</i>	15	0	419	0
	<i>Lyt til Byen</i>	4	0	137	0
Samproduktion:	<i>Beskæring (sammen med CoreAct)</i>	6	8	367	480
	<i>Androkles og Løven (sammen med Teatret Gruppe 38)</i>	8	0	563	0
Genopsætning:	<i>En Sand Røverhistorie</i>	10	0	629	0
Total – 2015		71	8	2793	480
Produktion 2016		Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	<i>The Lab</i>	5	0	127	0
	<i>Light and Dark</i>	0	4	0	242
	<i>Den Usynlige By</i>	13	0	164	0
	<i>Englestue</i>	22	0	587	0
	<i>rEFORMATION</i>	2	0	475	0
	<i>PicnicParken</i>	9	0	400	0
	<i>Lyshus</i>	9	0	604	0
	<i>I byens gamle hjerte</i>	8	0	505	0
Samproduktion:					
Genopsætning:	<i>En Sand Røverhistorie</i>	0	4	0	288
	<i>Androkles og Løven (sammen med Teatret Gruppe 38)</i>	12	21	656	1512
	<i>Beskæring (sammen med CoreAct)</i>	2	2	72	200
Total – 2016		82	31	3590	2242
Produktion 2017		Lokale	Turné	Lokale	Turné
Egenproduktion:	<i>Reformation</i>	2	0	475	0
	<i>PicnicParken</i>	9	0	400	0
	<i>Lyshus</i>	9	0	604	0
	<i>I Byens Gamle Hjerte</i>	8	0	505	0
	<i>The White Tribe @ DOKK1</i>	0	9	0	437
	<i>The Carte Blanche Tribe in Pafos</i>	0	6	0	172
	<i>Englestue</i>	29	0	806	0
Samproduktion	<i>Androkles og Løven</i>	0	43	0	3096
Samproduktion	<i>En Sand Røverhistorie</i>	0	7	0	504
Samproduktion	<i>Beskæring</i>	0	9		900
Gæstespil (indkøbt af teatret)	<i>Mit bord er dit bord (CoreAct)</i>	3	0	75	0
Gæstespil (indkøbt af teatret)	<i>Alien Ombord (Rebekah Caputo)</i>	1	0	40	0
Gæstespil (indkøbt af teatret)	<i>Fly Trap (Sparrow Dance)</i>	1	0	81	0
Total - 2017		62	74	2986	5109

Tabel 4: Belægningsprocenter i 2017, antal lokalt spillede, ikke-gratis forestillinger

Forestillinger	Antal	Inviterede publikum	Betalende publikum	Antal pladser i alt	Sæde-belægning
PicnicParken	9	0	400	400	100 %
Lyshus	9	0	604	600	101 %
I Byens Gamle Hjerte	8	0	505	560	90 %
Englestue	29	477	329	928	87 %

4.2. Evaluering af konkret kunstnerisk produktion

Evaluaterne har set følgende forestillinger i evalueringsperioden:

- TOMRUM, på Horsens Teaterfestival 2018 og Cph Stage 2019
- TÆNK HVIS MAN HAVDE EN REJSEGRAMMOFON på Carte Blanche i Viborg og på Aprilfestivallen 19.

Derudover har de deltaget i to SUPPE OG SAMTALE-arrangementer i foyeren hos Carte Blanche. Disse er formelt set anden aktivitet og ikke kunstnerisk produktion, men beskrives og vurderes afslutningsvis i dette afsnit, da de indgår som en del af teaterets kunstneriske profil.

TOMRUM

To versioner set: på Horsens Teaterfestival 2018 og i maj 2019 på Teaterøen på Refshaleøen i forbindelse med Cph Stage 2019.

Forestillingen beskrives som "et refleksions- og undringsrum, hvor lys og mørke, dufte og lyde pirrer vores nysgerrighed og lyst til at stille spørgsmålstegn til det, vi tror vi ved om verden." Publikum efterlader sko og mobiltelefon udenfor rummet og træder ind i et mørkt rum, hvor små bemandede eller ubemandede "stationer" inviterer gæsterne til at slå sig ned og undersøge, se, lytte eller deltage. Der kredses om verdens tilblivelse, universet og tidens dimensioner. Man møder nogle steder en performer, nogle steder en fortælling (indtalt og afspillet i høretelefoner), nogle steder genstande, ofte benævnt med titler eller små tekster. I hele rummet medspiller en både levende og smuk lydflade, sammen med publikums og performernes koncentrerede hvisken meget fornemt giver oplevelsen af at flyde vægtløst rundt i et stort univers. Nogle gange samles opmærksomheden om fælles optrin. Man vælger selv hvornår man forlader rummet. Dette sker, ligesom indgangen, gennem en smal stof-foret rød skakt. Alle stationerne og deres genstande er tydeligvis nøje udvalgt og placeret, alt gennemsyres af omhyggelighed og omsorgsfuldhed. Man fornemmer teatrets lange erfaring med formen, performerne er rolige og spreder tryk og koncentration. Performererne er teatrets huskunstner Sarah John, kunstnerisk leder Sara Topsøe-Jensen, Anika Barkan, Marga Socias og Raphaël Mars.

Forestillingen er vokset frem over længere tid. I arbejdet med at udvikle forestillingen til spilleperioden på Viborg Katedralskole indgik både elever og lærere i processen.

TÆNK HVIS MAN HAVDE EN REJSEGRAMMOFON

Set 19.marts hos Carte Blanche i Viborg og på Aprilfestivallen i Hjørring 5.april 2019

Forestillingen er en co-produktion mellem fire teatre: Teatret Møllen, teater2tusind, Teatret gruppe 38 og Carte Blanche. Carte Blanche har bidraget med scenografen, Sara Topsøe-Jensen. Forestillingen havde "Viborg-premiere" den 19.marts og spillede denne og den efterfølgende dag i Carte Blanches teatersal. Forestillingen var da allerede blevet strålende anmeldt efter urpremieren på Gruppe 38, og var sat i turnesalg.

Forestillingen er en gendigtning af Blixens Babettes Gæstebud, fortalt af tre af dansk børneteaters mest erfarne og respekterede skuespillere: Bodil Alling (som også havde skrevet manuskriptet) fra Gruppe 38, Peter Seligmann fra Teater2Tusind og Connie Tronberg fra Teatret Møllen, instrueret af Hans Rønne.

Publikum mødes af de tre skuespillere der sidder i støvede neutrale skjorter på taburetter bag et langbord i et sort rum. Her bliver de siddende de 45 minutter forestillingen varer. De tre stemmer deler fortællingen om den lille by i det fjerne nord, som stille, intenst og poetisk bliver serveret for publikum, sammen med en bølgende poetisk lydside. Alt er håndteret med præcision og klare valg: gentagelserne i ordene, blikkene og den minimale men medfortællende koreografi af hænder og siddende kroppe. Blixens fortælling er let genkendelig, men set med et barns blik, i en tid der kunne være nu, eller da, eller i morgen.

Scenografien underbygger det enkle og præcise: langbordet bliver bakken vi får præsenteret fortællingen på, indramningen af de halve kroppe mod en sort baggrund. Bordet har et par indbyggede funktioner: skuffer der indeholder de få rekvisitter, tre bittesmå rampelys, der er en del af det enkle, effektive lysdesign, og en overraskende men diskret anvendt hæve/sænke-funktion. Der bruges som en konkret forhøjning af et intenst øjeblik i historien, hvor indbyggerne i den lille by giver sig hen til det fremmede og vidunderlige måltid.

Co-produktionen kan ses som en konsolidering af Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs position i toppen af dansk klassisk børneteater. Den er ikke typisk for Carte Blanchets arbejdsmetode eller værk, men viser en bredde i repertoire og en vilje til samarbejde med teatre der arbejder mere klassisk end Carte Blanche, og således præsenterer sit publikum for teater med et stærkt narrativ i et klassisk teaterforhold mellem publikum og performere.

I foyeren afholdes SUPPE OG SAMTALE-arrangementer som er et format som ofte ligger i forbindelse med et andet arrangement, eksempelvis inden en forestilling. Der serveres en skål suppe ved et langbord i teatrets foyer, og teatrets kunstneriske leder er vært for en mere eller mindre kurateret samtale gæsterne imellem. Til de to versioner som evaluatorerne oplevede var styringen af samtalerne så åben, at den næsten var ikke-tilstedeværende. Det betød, at det var krævende for gæster, der kom alene, og som på egen hånd skulle etablere kontakt til gæster der kom i par eller grupper. Teateret kunne med fordel hjælpe samtalerne mere på vej ved at tage et større ansvar for facilitering af den fint tænkte begivenhed.

4.3. Vurdering af den kunstneriske aktivitet

Samlet set er konklusionen afgjort at det kunstneriske niveau hos Carte Blanche - Egnsteater i Viborg er meget højt. Den kunstneriske aktivitet hænger desuden nøje sammen med den ambitiøse vision.

Teatret arbejder med stor kunstnerisk integritet ud fra deres vision og mission med en sjælden omhyggelighed og ud fra en meget bevidst stillingtagen til alle parametre. Forestillingen TOMRUM er et fornemt eksempel på deres ønske om at lade performerens træde i baggrunden og være en vært, nærmere end en optrædende. Det æstetiske niveau er højt og gennearbejdet til mindste detalje. I forestillingen BARE MAN HAVDE EN REJSEGRAMMOFON er æstetikken ikke en lige så dominerende del, men forestillingen er bestemt lige så gennearbejdet på alle planer: dramaturgisk, spille-, lys- og lydmæssigt.

Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs kunstneriske styrke er den solide erfaring og ekspertise på deres kunstneriske felt, hvor dets kunstneriske leder også nationalt og endda internationalt har ekspertise på feltet.

Desuden kan den vellykkede ambition om at arbejde i grænselandet af scenekunst diskuteres i forhold til Statens Kunstfonds definition af scenekunst, som ligger til grund for blandt andet egnsteaterlovgivningen.

Det skal understreges at evaluatorene afgjort vurderer at værker som TOMRUM uden tvivl falder indenfor scenekunstdefinitionen, men på baggrund af presse materialet om julestuen kan den muligvis diskuteres - denne har evaluatorene dog ikke set og kan derfor ikke konkret vurdere.

5. FORANKRING OG SYNLIGHED

5.1. Lokal forankring og samarbejde

Kunstnerisk og indholdsmæssigt tager Carte Blanche - Egnsteater i Viborgs værker ikke direkte udgangspunkt i lokale fortællinger eller kommunens geografiske område eller historik. Teatrets "maskot" Den Hvide Dame, som er en genkommende performance bestående af en hvidklædt dame, der optræder i forbindelse med lokale begivenheder, er dog opstået på baggrund af en lokal myte.

Med Den Hvide Dame deltager teatret i lokale arrangementer, åbninger og events, hver gang tilpasset den pågældende begivenhed. Teatret har på denne måde kunnet være tilstede i forskellige sammenhænge i en genkendelig form, uden at bruge mange ressourcer hver gang.

Herudover arbejder teatret stedsspecifikt, for eksempel når forestillingen Tomrum tilpasses og videreudvikles på Viborg Katedralskole, hvor versionen relaterer til skolens historiske arkitektur. I den forbindelse blev TOMRUM vist for cirka 800 gymnasieelever, som dermed blev introduceret til det sensoriske teater.

Teatret afholder i medarbejderkøkkenet "Køkkenfortællinger" med Viborg Fortællekreds, hvor lokale fortællere bruger faciliteterne til aktiviteter.

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg har de senere år samarbejdet med en række lokale institutioner, heriblandt lavet fire udstillinger i samarbejde med Viborg Museum, skabt to produktioner på Hovedbiblioteket, lavet mindre produktioner med kunstmuseet, kunsthallen og domkirken, samt lavet workshops om byudvikling med Teknisk Forvaltning. Teatrets administrative leder indgår aktivt i et erhvervsnetværk i Viborg.

Teatret er i stigende grad optaget af at arbejde med og lave undervisningsforløb for unge kunstnere, og arrangerer tværfaglige workshops og kunstneriske forløb. De har derudover samarbejdet med bl.a. The Animation Workshop i Viborg og art&technology fra Aalborg universitet omkring workshopsforløb.

Internationalt samarbejder teatret med kollegiateatre i Frankrig og Italien med henblik på at udvikle et EU-samarbejde om en 1-årig mesterlære-uddannelse for unge tværfaglige kunstnere. Udgangspunktet er de respektive teatres arbejde med audience participation og en fælles baggrund i det sensoriske teater.

5.2. Kommunikation og synlighed

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg har en konsekvent genkendelig visuel profil, udviklet af deres grafiker i samarbejde med den kunstneriske leder. Den går igen på hjemmesiden, i nyhedsbrevene og på teatrets tryksager. Den er kendetegnet ved at være sort/hvid og diskret.

Teaterets fysiske tilstedeværelse i det gamle kasernekvart er også diskret. Med Den Hvide Dame er teatret med jævne mellemrum fysisk tilstede også andre steder i byen i forbindelse med kulturelle events, ligesom teatret; flere gange har arbejdet stedsspecifikt i byen.

Teatret har profiler både på Instagram og Facebook, og oplever at de er i god dialog med de regionale og lokale dagblade, tv- og radiostationer. De oplever det vanskeligere at trænge igennem til de nationale medier, men nævnes ofte i branchemagasiner og fagblade, og har netop indledt et samarbejde med professor Finn Thorbjørn Hansen ved Aalborg Universitet om et flerårigt følgeforskningsprojekt i teatrets arbejde.

Teaterets forestillinger er ofte udsolgt eller har meget høje belægningsprocenter, uden at publikumstallet nødvendigvis er særligt højt, på grund af den ofte begrænsede kapacitet.

5.3. Vurdering af forankring og synlighed

Carte Blanche - Egnsteater i Viborg gør en stor og vedvarende indsats for relationen til Viborg Kommune, og føler et ansvar for at introducere scenekunst, i teatrets særlige interagerende form, for kommunens borgere. Børne- og ungeindsatsen er særligt samvittighedsfuld.

Teatret har meget høje belægningsprocenter, men til gengæld udbydes der, af kunstneriske og økonomiske grunde, kun et begrænset antal opførelser med plads til få publikummer. Alt i alt har teatret kun været besøgt af en forholdsvis lille publikumsskare, også når man medregner de børn og unge der møder teateret uden selv at skulle opsøge det. Dette gør det svært at bedømme teatrets kommunikative gennemslagskraft, idét det bliver umuligt at vide om teatrets kunne tiltrække markant flere publikummer, hvis de udbød flere forestillinger. Når ambitionen er at teatrets værker skal "være et demokratisk og samfundsrelevant redskab" som der står i teatrets vision, er antallet af publikummer ikke uvæsentligt. Man skal dog være opmærksom på at teatret har været i kontakt med en langt bredere befolkningsgruppe gennem sin deltagelse i lokale kultur-events og projekter, men det har, ved disse begivenheder, måske ikke altid været tydeligt for publikum at det var Carte Blanche var afsender.

Evaluaterne ser dog teatrets kommunikation udadtil som svag. Den konsekvente grafiske profil er æstetisk og gennemført, men opleves som på grænsen til det asketiske. Teatret kan være svært at finde når man nærmer sig - man skal helt tæt på til fods for at være sikker på at man er det rigtige sted. Teatrets æstetik er tydelig i teatrets kontorer, værksteder og køkken, men er ikke integreret i teatrets foyer, som ellers rummer store muligheder for at gøre teatret synligt i kvarteret. Teatret er selv opmærksom på denne svaghed og har undervejs i evalueringsperioden udvidet indsatsen ved at allokere flere ugentlige timer til PR-medarbejderen.

Evaluaterne vurderer samlet set at teatrets lokale forankring og synlighed er relativt spinkel, på trods af at teateret har kontakt til mange børn og unge. I forhold til kommunen har den lokale forankring, som tidligere omtalt i afsnit 3.3, lidt et alvorligt knæk i forbindelse med udskiftning af den kulturpolitiske ledelse.

6. METODE – DATAINDSAMLING

Evalueringen er gennemført over fire faser ud fra følgende fremgangsmåde:

Metoder og interessenter

Desk research

- Desk research, herunder vedtægter, egnsteateraftale, teatrets selvevaluering, årsrapporter, presseklip, hjemmeside og bred orientering i teatrets programmer mv.
- Analyser af det kvantitative materiale, indsamlet og bearbejdet af Kulturstyrelsen
- Indledende møde med Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

Interviews og dialogmøde

- Interview med kunstnerisk leder Sara Topsøe-Jensen og administrativ leder Thorkild Andreasen
- Interview med bestyrelsen v. formand Peter Wulff og Pia Buchardt Nielsen
- Interviews med Viborg Kommunes Kulturudvalgsformand Mads Panny og kulturchef Steen Lindgaard
- Afsluttende dialogmøde med deltagelse af de før nævnte, dog med Astrid Moth-Poulsen (bestyrelsesnæstformand) i stedet for Pia Buchardt Nielsen

Forestillinger og andre aktiviteter

- Besøgt to "Suppe og samtale"-arrangementer (okt18 og marts19)
- Set "Møder i mørket", egenproduktion i samarbejde m Horsens Museum (Horsens Festival, september 2018)
- Set "Tomrum - i mørket", egenproduktion (set på festivalen CphStage 2019)
- Set "Tænk, hvis man havde en rejsegrammofon", co-produktion m TeatretGruppe38, TeatretMøllen og Teater2tusinde, (på teatret marts 2019)

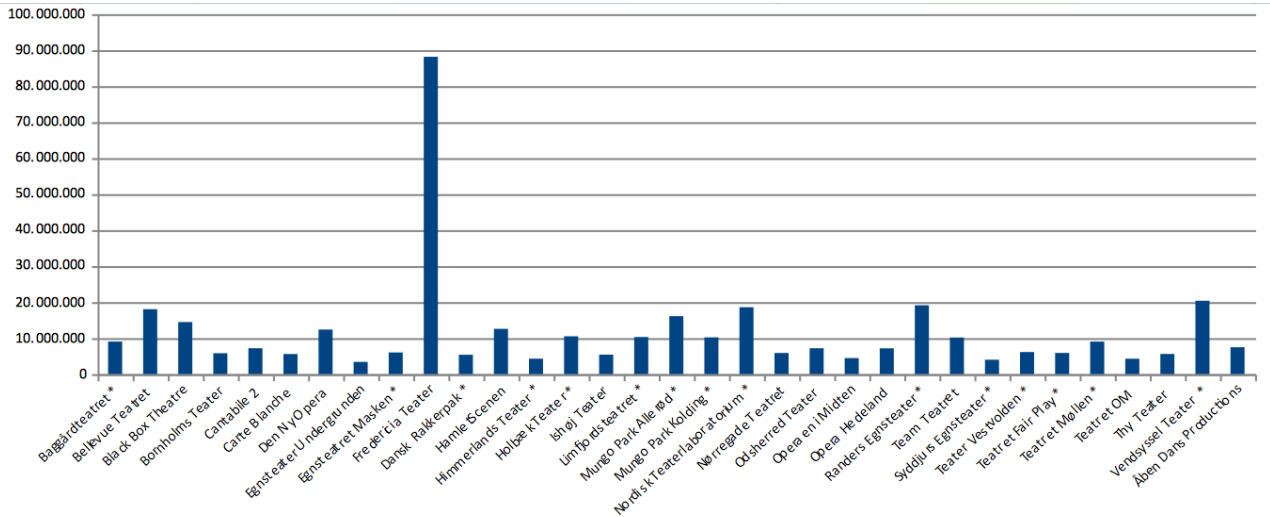
Afrapportering

- Udarbejdet nærværende rapport
- Præsenteret rapporten for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

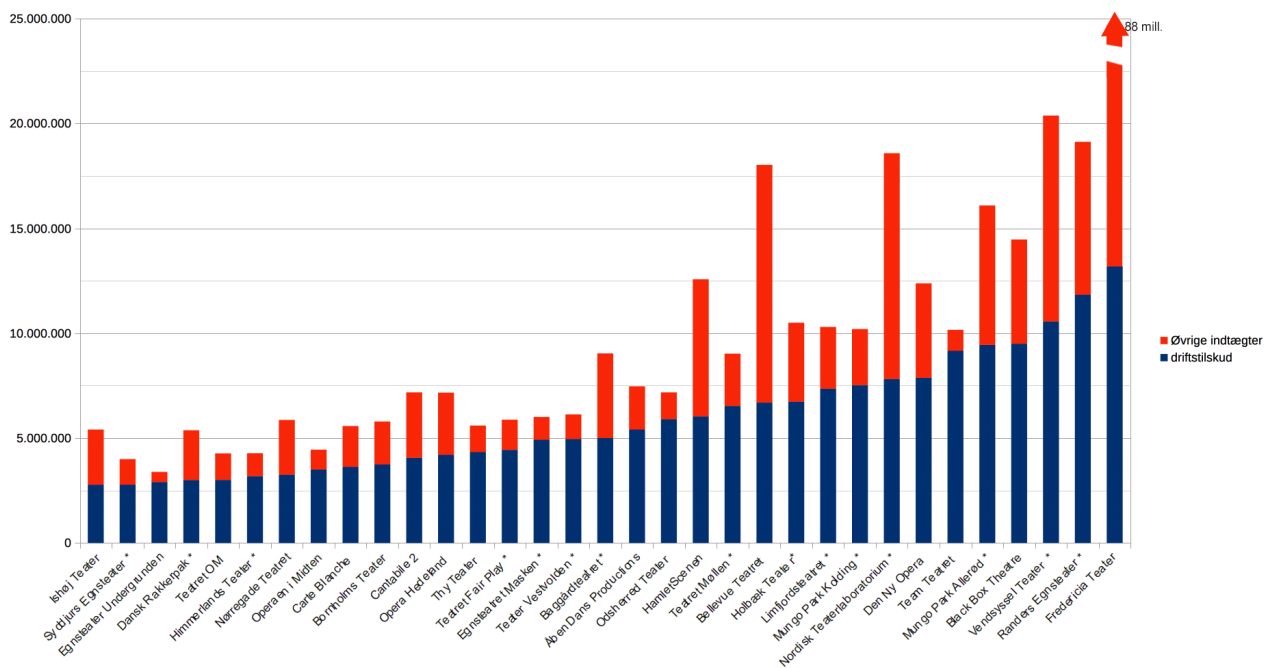
BILAG

Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2017

Bilag 1a. Samlet omsætning (ordnet alfabetisk)

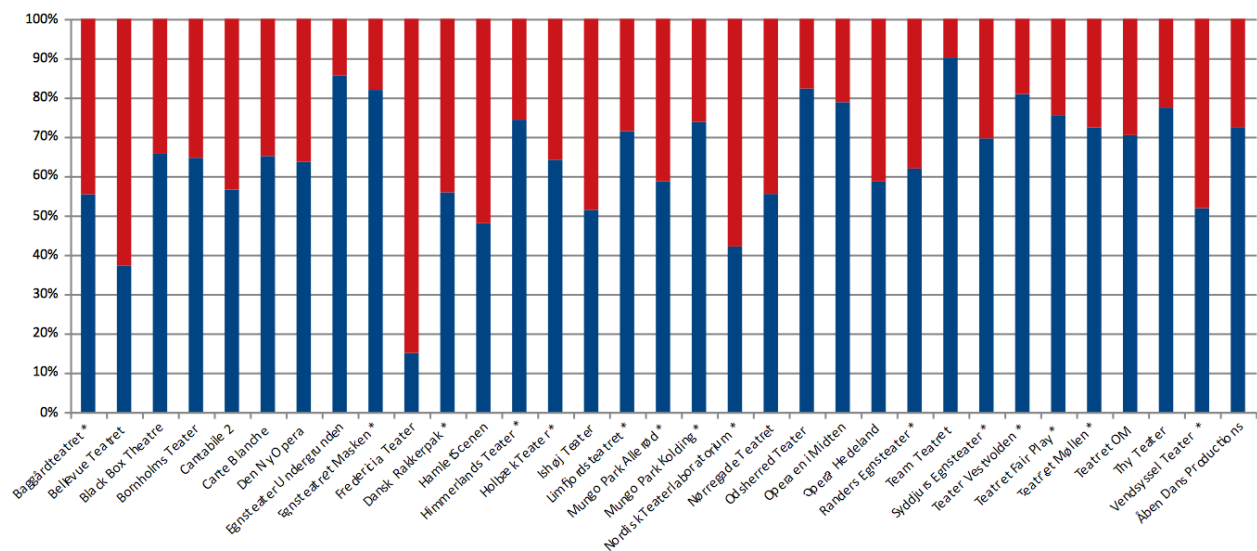
Bilag 1b. Samlet omsætning, driftstilskud og øvrige indtægter (ordnet efter driftstilskud)

Figurer udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2017. For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1-7-2016 til 31-6-2017.

Bilag 2: Egnsteatres omsætning – 2017, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter

Offentligt driftstilskud består af refusionsberettiget kommunale driftstilskud samt det særlige statslige tilskud

Blå = offentligt driftstilskud. Rød = øvrige indtægter

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2017.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1-7-2016 til 31-6-2017.